

A HTMT HÍREI

Bitay Enikő akadémiakust választották újra az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnökévé

2026. március 28-án tartotta tisztújító közgyűlését az Erdélyi Múzeum-Egyesület a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében. A közgyűlésen Bitay Enikőt, az MTA külső tagját ismét az egyesület elnökévé választották. Az alelnöki tisztséget továbbra is Keszeg Vilmos professzor, Bódizs György főorvos és Sipos Gábor akadémikus töltik be. Az EME főtítkára maradt Bogdándi Zsolt történész, a Jakó Zsigmond Kutatóintézet igazgatója. [...] Az esemény keretében Erdei Anna, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkárhelyettese ezüst emlékéremmel tüntette ki az EME elnökét az elmúlt négy évben végzett folyamatos munkája elismeréseként... Forrás: EME.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Beszámoló Benő Attila Névkontaktusok, névhasználati kontextusok Erdélyben című kötetének bemutatójáról

Benő Attila Névkontaktusok, névhasználati kontextusok Erdélyben című kötetének a bemutatója 2026. március 26-án zajlott a Planetáriumban, az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának gondozásában megjelent könyv szerzőjét az est folyamán Salamon Eszter-Júlia kérdezte. A rendezvényt a Bölcsészettudományi Kar mesterszakos hallgatói szervezték a „kiadványszerkesztés” tantárgy keretein belül. [...] Salamon Eszter mindenekelőtt a szerző személyes indíttatása felől érdeklődött, hogy mi az az indok, mely Benő Attilát a névtudományhoz vonzza. A szerző elmondása szerint a válasz erre egyszerű, hiszen a nevek világa mindenkit érdekel, még ha nem is általánosságban foglalkozunk e kérdéskörrel, a saját nevünk vagy településünk nevének az eredete, jelentése gondolkodásra sarkall bennünket... Forrás EME.ro: [teljes cikk](#) >

Szakmai egyeztetés a SZMAT és a Selye János Egyetem között

Március 23-án Komárom városában együttműködési egyeztetésre került sor a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács és a Selye János Egyetem képviselői között. A megbeszélésen Miklós László, a SZMAT elnöke vett részt, míg az egyetemet Tóth János, a Selye János Egyetem rektora és vezető munkatársai képviselték. A felek áttekintették a meglévő szakmai kapcsolatok helyzetét, és egyeztettek a jövőbeni együttműködés lehetséges irányairól... Forrás SZMAT.sk: [teljes cikk](#) >

Transzkulturális szempontok külföldieknek szánt magyar irodalomtörténetekben

Zárt körű szerkesztői-fordítói műhelytalálkozót szervez 2026. március 30-31. között a KAB Irodalomtudományi szakbizottsága a KAB székházában Transzkulturális szempontok külföldieknek szánt magyar irodalomtörténetekben címmel. Résztvevők: a román nyelvű irodalomtörténeti kötet szerkesztői és a fordító: Bányai Éva (Bukaresti Egyetem, projektvezető), Balázs Imre József (BBTE), Dumitru Elena (Cassio-i Egyetem, Olaszország), Görözdi Judit (Szlovák Tudományos Akadémia, Pozsony)... Forrás KAB.ro: [teljes cikk](#) >

2025-ös Év Könyve díjat kapott Bartha Katalin Ágnes, Sófalvi András és Fejér Tamás

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöksége ebben az évben is bizottságot kért fel Az Év Könyve kitüntető cím odaítélésére. Egyed Emese, Kovács Zoltán, Sipos Gábor és Szabó Árpád Tőhötöm vállalkozott az EME Kiadója 2025. évi termésének számbavételére. Az Év Könyve kitüntető címre és ez alkalommal három munkát jutalmazott. Az egyik díjazott kiadvány: Bartha Katalin Ágnes: Történeti játéktípus és gyakorlat: Prielle Kornélia pályafutásának színházművészeti és társadalmi dimenziói. [...] Ugyancsak év könyve díjas: Sófalvi András: Homoródszentmárton templomvára című kötete [...] és Fejér Tamás: Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei. II. 1605–1608. II/1. című kötete... Forrás KAB.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Gr. Mikó Imre-emléklappal tüntették ki Balogh Balázst, Kovács Leventét valamint Páles Zsoltot

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Balogh Balázs részére Gr. Mikó Imre-emléklapot adományozott jelentős kutatói és tudományos szervezői tevékenysége, valamint az Erdélyi Múzeum-Egyesület szándékainak megvalósításában és az erdélyi magyar tudományosság támogatásában kifejtett munkája elismeréseként. [...] Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kovács Levente részére Gr. Mikó Imre-emléklapot adományozott jelentős kutatói és tudományos szervezői tevékenysége, valamint az Erdélyi Múzeum-Egyesület szándékainak megvalósításában és az erdélyi magyar tudományosság támogatásában kifejtett munkája elismeréseként. [...] Az EME Páles Zsolt részére Gr. Mikó Imre-emléklapot adományozott jelentős kutatói és tudományos szervezői tevékenysége... Forrás EME.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Statisztika: A szlovákiai fiatalok kevesebb mint fele végez a képzettségének megfelelő munkát

Meghökkenítő adatokat közölt az Eurostat: az uniós tagállamok közül Szlovákiában a második legalacsonyabb azoknak a fiataloknak az aránya, akiknek sikerült a képzettségüknek felelő állást szerezniük. A szlovákiai fiatalok több mint negyede teljesen mással foglalkozik, mint amit tanult. [...] Mindegyik visegrádi országban az EU-átlag szintje feletti értéket mértek. Szlovákiában a fiatalok 28,1 százaléka, Magyarországon 27,8 százalékuk, Csehországban 21,2 százalékuk, Lengyelországban pedig 20,8 százalékuk végzett a képesítésétől teljesen eltérő munkát. [...] A 2015-ös adatokhoz képest minden EU-tagállamban nőtt a női parlamenti képviselők aránya, kivéve Németországot. [...] Szlovákiában a parlamenti képviselők kevesebb mint negyede és a kormánytagok kevesebb mint ötöde nő... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Egy évvel hosszabb, öt éves lehet az önkormányzatok mandátuma

A következő ciklustól 5 éves lehet a polgármesterek, a megyeelnökök, a megyei és a helyi önkormányzati képviselők mandátuma, ha a parlament elfogadja a Hlas alkotmánymódosítást. Michal Kaliňák szerint minden önkormányzati tömörülése támogatja az 5 éves mandátumot. „Egyetértettek a reform szükségességében, egyetértettek a mandátum meghosszabbításában is” – mondta a belügyi államtitkár. Szerinte készül egy reformcsomag is a belügyminisztériumban... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) >

Podcast: Tóth Pétert a nemzeti bank kutatóját faggattuk

Szlovákiában eddig két nagyobb volumenű áfakulcs csökkentésre került sor, mégpedig 2016-ban és 2020-ban. Tóth Péter a Szlovák Nemzeti Bank kutató elemzője társaival egy tanulmány keretében összehasonlította az áfakulcsok módosításainak hatását. Őt kérdeztük a Patria Rádióban arról, hogy mi motiválja a kormányokat ilyen jellegű intézkedések bevezetésére, mely termékeket érinti, illetve, hogy az adókulcs mérséklése mennyiben tükröződik a fogyasztói árak alakulásában... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk](#) >

Egy község – emlékkönyvben

A közelmúltban nem mindennapi eseményre került sor a Lévai járásban, a Garam bal partján található, 170 lakosú kisközség, Nagyod életében. A falu szépen felújított kultúrházában valósult meg Nyúl Lajosné Jakab Aranka, tősgyökeres nagyodi származású, egész életét a településen töltő, mindenkit személyesen jól ismerő hölgy Nagyodi emlékkönyv című kiadványának bemutatása. [...] Amint azt a helytörténettel is foglalkozó nyugalmazott pedagógus, Bíró Béláné Jakab Rózsa beszámolójából megtudtuk, a két részből álló könyv a lakosság nemzetiségi hovatartozását figyelembe véve, magyar és szlovák nyelven íródott, 368 oldal terjedelemben. Az első rész statisztikai adatokkal és néhány szép visszaemlékezéssel szolgál... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Először kapott helyet a stratégiában a regeneratív mezőgazdaság

Először ismerték el fontos irányulvként a regeneratív mezőgazdaságot Szerbia mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiájában a 2026–2034-es időszakra. [...] A stratégiában külön hangsúlyt kap a tudás és az innováció fejlesztésének szükségessége, valamint a szaktanácsadói szolgáltatások megerősítése, amelyek segítenék a gazdálkodókat a fenntarthatóbb termelési modellekre való áttérésben... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Terepjegyzetek az Al-Dunáról - Raffai Judit egyetemi tanár és néprajzkutató emlékére

Könyvbemutatót tartottak a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar szervezésében Hertelendyfalván, a Tamási Áron Székely-Magyar Művelődési Egyesületben. A kiadvány a Határ, Identitás, Örökség címet kapta, amely Raffai Judit egyetemi tanár és néprajzkutató, az MTA külső köztestületi tagjának emlékére készült. [...] A színes, fényképekkel gazdagított könyv előszavában az áll, hogy a kiadvány egy köszönetnyilvánítás a székelykevei, sándoregyházi és hertelendyfalvi beszélgetőtársaknak az együttműködésért és vendégszeretetért a műhelymunka idején. [...] Fehér Viktor egyetemi tanár, a könyv egyik szerkesztője a terepjegyzetet tartalmazó könyv és egy pedagógiai kiadvány tartalmát ismertette a jelenlevőkkel... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk](#) >

Kiállítás: Ritka kincsekkel emlékeznek II. Rákóczi Ferenc születésének évfordulójára

350 éve, 1676. március 27-én született II. Rákóczi Ferenc, aki Európa egyik leggazdagabb családjába született, de ahelyett hogy élvezte volna a javait, mindent feláldozott a hazájáért, nemzetéért – az emlékévk alkalmából szervezett programsorozat első állomásaként csütörtökön este az Óbecsei Városi Múzeumban megnyílt a Pro libertate című kiállítás, amely ritka leleteket, II. Rákóczi Ferenc-polturákat mutat be. [...] Polturákat Körmöcbányán, Kassán, Munkácsen és Nagybányán is vertek 1704 és 1707 között, ezeken a helyeken maradt fenn a legtöbb ilyen pénz. A polturákon szerepel a pénzverde jele is, és az óbecsei talán az egyetlen

olyan gyűjtemény, amelyben mind a négy pénzverdéből származó rézpénz megtalálható. [...] A Harcaink hevéén át címmel megrendezett ünnepi emlékműsort Rigó Pál Zsófia, a Magyar Nemzeti Tanács alelnöke és Juhász Bálint, a Tartományi Képviselőház elnöke nyitotta meg... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Kosztolányi Dezsőre emlékeznek Szabadkán három napon keresztül

A Szabadkai Városi Könyvtár háromnapos rendezvénysorozattal tiszteleg Kosztolányi Dezső munkássága előtt. A Kosztolányi Dezső Irodalmi Napok második napján a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tagjai, valamint a Szabadkai Zeneiskola diákjai léptek fel. [...] Berényi Eszter, a Szabadkai Városi Könyvtár igazgatója ismertette: „Kosztolányi nagyon fontos a szabadkai magyar emberek számára. A könyvtár bő 40 éve megemlékezik a városunk szülöttjéről. [...] A program második napján ünnepi műsorral és diszeloadásokkal várták az érdeklődőket, ahol irodalomtörténészek osztották meg kutatásaik eredményét. Kelemen Zoltán Béla, a Szegedi Tudományegyetem irodalomtörténésze a nyelvgondozó Kosztolányival foglalkozott... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: 29. alkalommal adták át a Podolszki József publicisztikai díjakat

29. alkalommal adták át tegnap a Podolszki József publicisztikai pályázat elismeréseit, a költő és újságíró irodalmi emléknappja keretében. A harmadik díjat Kállai Göblös Nikolett a sutgó című írása, a másodikat Rúza Edina Az elfelejtés című alkotása, az elsőt pedig Piros Bálint A fogadás című írása kapta. [...] Az idei pályázatra 14 pályamű érkezett. Piros Bálint az alkoholizmus témájával foglalkozott, és az azzal való megküzdést mutatja be egy családi történeten belül... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az első bánati Dante-fordító

Amikor Angyal János németcsernyei plébános, hittudor 1878 decemberében magyar fordításban megjelentette Dante Isteni színjátékának a Pokol című részét, a nagybecskereki Torontál büszkén állapította meg, hogy az „az első magyar Dante, amely Torontál megyében termett”. Akkor figyelt fel rá s vette tudomásul a közvélemény, hogy Bánátban is vannak ügyes műfordítók. [...] Németh Ferenc, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrajnában korlátoznák az okos eszközök használatát az iskolákban

Mostantól öt állam polgárai egyszerűsített eljárásban kaphatnak ukrán állampolgárságot anélkül, hogy kötelezően le kellene mondaniuk saját útlevélükről. Ugyanakkor azok az ukránok, akik ezekben az országokban élnek, lehetőséget kapnak arra, hogy második állampolgárságot szerezzenek úgy, hogy közben az ukrán állampolgárságukat is megtarthassák. [...] A listára öt ország került fel, amelyeket Ukrajna stratégiai partnernek tekint: az Egyesült Államok, Németország, Kanada, Lengyelország és Csehország... Forrás: Kiszozet: [teljes cikk >](#)

Ukrajnában korlátoznák az okos eszközök használatát az iskolákban

Ukrajnában korlátozhatják a diákok számára a mobiltelefonok, tabletek és okosórák használatát az iskolai órák alatt – derül ki egy új törvényjavaslatból. A tervezet szerint az eszközök használatát megtiltanák a tanórák idején, ugyanakkor kivételt tennének, ha azokat oktatási vagy egészségügyi célból használják. Az elképzelés vegyes fogadtatásra talált. Az oktatási ombudsman, Nadiya Lescsik egyelőre a részletes javaslat közzétételére vár, ugyanakkor jelezte: a kérdéssről már zajlanak egyeztetések a pedagógusokkal. [...] Az oktatási miniszter, Okszen Liszovij is úgy látja, hogy a kérdés társadalmi vitát igényel. A parlament korábban már többször próbálta korlátozni a kutyák használatát az iskolákban, de ezek a kezdeményezések végül nem vezettek eredményre... Forrás: TV21Ungvar/Youtube: [teljes cikk >](#)

Videó: Tudományos diákköri konferencia a II. RF KME filológiai tanszéke szervezésében

Mindenki tanuljon mások példájából címmel szervezett tudományos diákköri konferenciát a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem filológiai tanszéke nappali tagozatos hallgatói számára. Az eseményre a Rákóczi Napok rendezvénysorozat keretein belül került sor. Tudományos projektjei bemutatására több mint 50 diák jelentkezett, a meghallgatások három – magyar, ukrán és angol nyelv szekcióban valósultak meg... Forrás: TV21 Ungvar/Youtube: [teljes cikk >](#)

Rákóczi-napok Beregszászban - A Rákóczi Egyetem új szimbólumainak avatóünnepsége

Ezen a napon pedig nem csupán jelképeket avatunk, hanem egy olyan közösséget ünnepelünk, amelyik életének egy fontos állomásához érkezett, és jövőjét töretlenül tovább építi, hangzott el a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem ünnepi rendezvényén, amelyen bemutatták és felavatták a felsőfokú intézmény szimbólumait. [...] Hankó Balázs először a talárokat nyújtotta át Csernicskó István rektornak, az MTA külső tagjának és Orosz Ildikó elnöknek, az MTA külső köztestületi tagjának, akik aztán az egyetemi akadémiai közössége tagjainak adták át a talárokat. [...] Majd megnyitották a Kárpátalja – régió a periferián,

az MTA alapításának 200. évfordulójához kapcsolódó poszterkiállítást... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) > [teljes cikk 5](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Bizonyított az új aszályvédelmi rendszer hatékonysága

A Körösök Vízügyi Igazgatóság bejelentette az Európai Unió Szolidaritási Alapjából tavaly finanszírozott aszályellenes munkálatok első eredményeit, hangsúlyozva, hogy az új létesítmények még csapadék hiányában is képesek visszatartani a vizet. [...] „A hagyományos, víztározókra épülő megoldásokkal szemben az általunk alkalmazott módszer a lassú lefolyású folyószakaszokon a helyi adottságokhoz igazodik: szabályozott visszatartási területek létrehozása zsilipekkel és könnyű vízépítési munkákkal... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk](#) >

Podcast: A költő, aki nem tudott hazudni – József Attila új megközelítésben

A magyar irodalom egyik legmeghatározóbb alakjának, József Attila költészete máig erőteljes hatást gyakorol az olvasókra, különleges ellentmondásosságával és mély érzelmi töltetével. [...] De vajon ki volt József Attila Kovács Botond színművész és Henn János rendező olvasatában? Erről beszélgettünk a Marosvásárhelyi Rádió Jó reggelt, Erdély!-ben a Tompa Miklós Társulat. Én nem tudok versben hazudni előadása kapcsán... Forrás: Marosvasarhelyiradio.ro: [teljes cikk](#) >

Fenntarthatóság kézzelfoghatóan – pedagógusképzés Kalotaszentkirályon

Elmélet és gyakorlat találkozott a fenntarthatóság jegyében azon a pedagógusképzésen, amelynek a kalotaszentkirályi Ady Endre Szakiskola adott otthont a hétvégén. [...] A képzés további meghívott előadói gyakorlati megközelítéssel gazdagították a programot. Györfy Borbála múzeumpedagógiai módszereken keresztül mutatta be az élményszerű tanulás lehetőségeit, míg Gaudi Zsófia, az Alpa Egyesület képviselőjében az agroökológia szemléletét ismertette... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk](#) >

Bogdán Zsolt színművész világnapi kérdésfelvetései

Bogdán Zsoltot, a Kolozsvári Állami Magyar Színház többszörös UNITER-díjas, Jászai Mari-díjas, Kiváló művész címmel kitüntetett színművészt arra kértük, fogalmazza meg a Krónikának a benne felmerülő gondolatokat a színház világnapja, március 27. alkalmából. [...] „A nyilvánvaló problémát az új technológiák és a közösségi hálók jelentik, amik kapcsolatot ígértek, de látszólag inkább elszigetelték az embereket egymástól, [...] vaknak kell lenni ahhoz, hogy ne ismerjük fel azt, hogy az eszközökkel való kapcsolatunk fenyegetés az emberi kapcsolatainkra. [...] Habár az internet képes kérdéseket felvetni, nagyon ritkán ragadja meg azt a csodát, amit a színház tud csak létrehozni... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk](#) >

Véget értek a Csoma-napok

Kovácsnán és Csomakörösön március 26. és 28. között szervezték meg a 36. Csoma Napokat, három napon át tudományos, kulturális és közösségi rendezvények sorával idézték meg Körösi Csoma Sándor szellemi örökségét. [...] Este a Kádár László Képtár adott otthont a 2026-os, „Lassú tudás” című Csoma-tárlat megnyitójának. A kiállítást Kányádi Iréne művészettörténész, a tárlat kurátora nyitotta meg, közreműködött a vajnafalvi református egyházközség Hozsanna Kamarakórusa Gyerő Katalin vezényletével. A megnyitó végén Ferencz Éva bemutatta a Körösi Csoma Sándor – A magyar eredet olvasatai című konferenciakiadványt, amely a tavalyi tudományos tanácskozás előadásait foglalja össze... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk](#) >